

KYLLÄINEN PORVARISTO JA JANOAVA PORVARISTO

Sanomalehti „Le Temps” * on vanhoillisen ranskalaisen porvariston eräs vaikutusvaltaisin äänenkannattaja. Sosialismia vastaan se käy mitä vimmatuinta kamppailua, ja harva on se päivä, ettette sen palstoilla näkisi Marxin, Bebelin, Guesde'in ja Jaurès'in nimiä mitä kiukkuisimmilla kommentaareilla ja hyökkäilyillä varustettuina. Ilman rai-von väristystä „Le Temps” ei voi puhua sosialismista.

Venäjän „kriisiä”, kuten lojaalit eurooppalaiset tapaavat sanoa, tämä sanomalehti seuraa mitä huolellisimmin eikä milloinkaan jätä la nation amie et alliée — „ystävä- ja liittolaiskansakuntaa” — ilman opettavaisia neuvojaan. Niinpä se nytkin omistaa pääkirjoituksen zemstvomiesten viimeiselle edustajakokoukselle. Se muistelee edellistä, heinäkuun edustajakokousta eikä nyt edes perästäpäinkään voi olla ilmaisematta tyytymättömyyttään. Se oli nähkääs „ajatus-ten absoluuttisen epäjärjestyksen ja aikomusten täydellisen epämääräisyyden näky”: Bulyginin luonnos oli jo silloin tiedossa, mutta siitä huolimatta edustajat rajoittuivat „tuli-siin puheisiin” eivätkä pystyneet ratkaisemaan kysymystä siitä, onko boikotoitava vai osallistuttava. Ranskan hallitsevan porvariston äänenkannattaja jopa muistuttaa ärtyneenä zemstvomiehille, ettei näillä ollut mandaatteja!

Kuinka riemuissaan nyt sitten hymyileekään poliittisesta vallasta kylläinen porvari! kuinka herttaisesti se kiiruhtaa-kaan puristamaan kanssaveljensä jaloa kättä, veljensä, joka toistaiseksi vasta janoaa poliittista valtaa, mutta osoittaa jo „kypsyyttään”! Boikotti on hyljätty ja mandaattien puuttumisesta ei enää puhuta. „Zemstvomiesten päätös”,

* — „Aika”. Toim.

kirjoittaa „Le Temps”, „on heille kunniaksi. Se todistaa, että Venäjän kansan valistuneimpien aineiden poliittinen kasvat-
tus edistyy ja että ne kieltäytyvät poliittisen silmäkääntö-
tempuilun hämäräperäisistä suunnitelmista astuen mie-
huullisesti välttämättömän kehityksen tielle”.

Porvari, joka on kylläinen poliittisesta vallasta ja paljon
kokenut siinä suhteessa, mihin kansan, työläisten ja talon-
poikain, todelliset voitot vallankumouksissa johtavat, ei
epäro i hetkeäkään julistaessaan, että liberaalisten tilan-
herrojen ja kauppiaiden syyskuun edustajakokous on evo-
luution voitto revolutiosta.

Hän kehuu edustajakokouksen „maltillisuutta”. Ilmeisen
tyytyväisenä hän mainitsee siitä, että päätöslauselmat „mai-
den pirstomisesta” ja naisten äänioikeudesta eivät menneet
läpi. „Näiden päätösten järkevyyden ja maltillisuus osoittaa
selvästi, että äärimmäisten puolueiden mielipiteet eivät pääs-
seet tässä edustajakokouksessa voitolle. Ohjelma, josta he
kaikki pääsivät yksimielisyyteen, on riittävän demokraatti-
nen *riisuakseen vallankumoukselliset aseista*. Mutta koska
zemstvo-edustajakokous toivoo luonnostensa toteutuvan
yksinomaan laillisia keinoja käyttäen, niin sen ohjelma
saattaa saada mukaansa nekin reformistit, joita henkilö-
kohtaiset kiistat eivät erota zemstvo-edustajakokouksen
jäsenistä”.

Kylläinen porvari taputtelee rohkaisevasti janoavaa
porvaria olalle: „riittävän demokraattisen” ohjelman esittä-
minen tarkoituksena heittää sumua silmille, *riisua valla-
kumoukselliset aseista* ja astua legaaliselle tielle,— siis,
tavallista ja suoraa venäjän kieltä käyttäen, päästä sopi-
muksen Trepovien-Romanovien kanssa,— se juuri onkin
todellista valtioviisautta.

Ja sen, elleivät tarkkanäköisen porvarin toiveet tyhmäh-
köjen vallankumouksellisten suhteen ole aivan perusteet-
tomia, ovat osoittaneet meidän neropattimme uudesta
„Iskrasta”. Ohjaksia höllättyään he ovat syöksyneet ansaan
ja kilvan kehoittavat ottamaan demokraattisia sitoumuksia
maltillisilta porvareilta, jotka nyt ovat kaikesta sydämes-
tään valmiit lupaamaan mitä hyvänsä ja tekemään mitä
sitoumuksia tahansa. Ei ainoastaan vihamielisten puoluei-
den välisessä taistelussa, vaan myös sosialististen puoluei-
den sisäisessä taistelussa (kuten II edustajakokouksen jäl-
keen kokemuksemme nojalla tulimme vakuuttuneiksi) kaikki

lupaukset lentävät hornan tuuttiin heti, kun on kajottu taistelevien puolien hiukankin oleellisiin etuihin. The promises like pie-crust are leaven to be broken, sanoo englantilainen sananlasku. „Lupaukset ovat kuin piirakankuori: siksi niitä paistetaan, että sitten voitaisiin rikkoa”.

Mitä oli „Iskran” taktiikka Duuman suhteen? Nimenomaan aatteellista ja taktillista *vallankumouksellisten aseistariisumista*. Opportunistisen „Iskran” neropatit työskentelivät tämän aseistariisumisen hyväksi haukkumalla aktiivisen boikotin aatetta, vaihtamalla (aivan „Novoje Vremjan”⁹² hengessä ja melkein samoin sanoin) aktiivisen boikotin passiiviseen, saarnaamalla luottamusta ja luottavaisuutta toisiaan syleileviin Miljukoveihin ja Stahovitsheihin, *vaihtamalla* vallankumouksellisen kapinatunnuksen osvobozhdenijelaiseen „kansalaisten vallankumouksellisen itsehallinnon” tapaiseen porvarilliseen velliin.

Vain sokeat voivat enää nyt olla näkemättä, millaiseen suohon „Iskra” on vajonnut. Illegaaliossa lehdistössä se on aivan yksin, sen puolella on *ainoastaan* „Osvobozhdenije”. Bund, jota eivät edes Martov ja Axelrod epäile myötätuntoiseksi „„Vperjodin” arsenalille”, on päättävästi asettunut aktiivisen boikotin kannalle. Legaalisessa lehdistössä ovat kaikki lurjukset ja kaikki maltilliset liberaalit liittyneet yhteen taistellakseen radikaalisia porvareita vastaan, jotka ovat ilmaisseet myötätuntoisuutensa boikotille ja ovat ystävämielisimpiä talonpoikaiston suhteen.

No eikö Lenin ollutkin oikeassa „Kahdessa taktiikassaan” uusiskralaisia päätöslauselmia käsitellessään, kun sanoi, että „Iskra” *laskeutuu liberaalisten tilanherrojen tasolle*, kun taas „Proletari” yrittää nostaa vallankumouksellisia talonpoikia?

Mainitsimme „Novoje Vremjan”. Ei ainoastaan tämä matelijalehti, vaan myös „Moskovskije Vedomosti” käy vimmittua taistelua boikottiaatetta vastaan osoittaen siten kaikille ja jokaiselle Duuman reaalisen poliittisen merkityksen. Tässä näytteeksi eräs „Novoje Vremjan” luonteenomainen edesottamus, johon pysähdymme sitäkin halukkaammin, kun se luo uutta valoa sellaisenkin „kunnioitettavan” liberaalisen äänenkannattajan kuin „Russkije Vedomostin” porvarillisen kataluuden äärettömään syvyyteen.

Tämän viimeksi mainitun sanomalehden tunnettu Berliinin kirjeenvaihtaja hra Jollos koskettelee 247. numerossa Jenan edustajakokousta. Pikkuporvarillinen sielu ihailee ennen kaikkea sitä, että on löytynyt hyväntahtoinen ja oikeudenmukainen liberaaliporvari, pohatta Abbe, joka on lahjoittanut Jenan kaupungille kansantalon kaikkien puolueiden, siinä luvussa yksinpä sosialidemokraattienkin, vapaita kokouksia varten. Ja hra Jollos tekee yhteenvedon moraalistaan: „voidaan olla hyödyksi kansalle tunnettujen puoluepuitteiden ulkopuolellakin”. Se on tietysti totta. Mutta mitä on sanottava sellaisesta kirjailijasta, joka Venäjällä käynnissä olevan vimmatun puoluetistelun kaudella ryhtyy ylistelemään puolueettomuutta? Eikö hra Jollos sitten ymmärrä, että se on hänen taholtaan äärimmäistä poliittista tahdittomuutta, kun hän pelaa novojevremjalaisuuden pussiin? Tämän pikkuporvarillisen puolueettomuusihailun todellinen tarkoitus selviää lukijalle kuitenkin vasta hra Jollosin seuraavasta lauseesta:

„En edes puhukaan siitä, että on olemassa sellaisia poliittisia oloiloja, joiden vallitessa on hyödyllistä joksikin aikaa *piilottaa lopulliset päämäärät taskuun* ja pitää mielessä lähimmät tehtävät, jotka ovat sosialismille ja liberalismille yhteisiä”.

Se on avomielisesti sanottu! Kiitos vaikkapa selvyydestä, hra Jollos! Tehtäväksemme jää vain käyttää tällaisia lausuntoja aina ja kaikissa tapauksissa, kaikissa työläisille pidettävissä puheissa osoittaaksemme venäläisen liberalismiin *porvarillisen* luonteen, selittääksemme työläisille, että proletariaatin *itsenäinen* puolue on välttämätön, puolue, joka on järkkymättömän vihamielinen porvaristolle, jopa kaikkein liberaalisimmallekin.

Mutta kaikki nämä „demokraattimme” tiradit ovat vasta kukkasia. Hedelmät ovat vielä edessä. Hra Jollos ei rajoitu siihen, että neuvoo proletariaattia „joksikin aikaa piilottamaan lopulliset päämäärät taskuun”, s.o. kieltäytymään sosialismista, ei, hän neuvoo sitä paitsi kieltäytymään nykyisen poliittisen vallankumouksen loppuunviemisestä. Hra Jollos siteeraa Bebelin puhetta ja asettaa etutilalle sen kohdan tästä puheesta, jossa Bebel ilmaisee epäilyksensä sen johdosta, että onnistuttaisiinko meillä „niin nopeasti” muuttamaan Venäjä kulttuurivaltioksi, sanoen samalla, että vanha, itsevaltiudellinen järjestelmä ei enää palaa takaisin,

„että vanha Venäjä ei enää ole mahdollinen”. Tämän kohdan johdosta hra Jollos kirjoittaa:

„En pidä Bebeliä auktoriteettina Venäjän asioissa, mutta minun on sanottava, että puheensa tässä osassa hän erotautuu edukseen Kautskysta ja eräistä muista doktrinäreistä, jotka suosittelevat Revolution in Permanenz (keskeytymätöntä vallankumousta). Viisaana miehenä ja poliitikkona, joka tietää, millaisia konkreettisia muotoja alituisen anarkian tila saa kansan elämässä, Bebel pitää edullisena ennen kaikkea kulttuuritehtävien toteuttamista, ja hänen sanoistaan käy aivan selvästi ilmi, että hän ei vedä demarkaatiolinjaa eikä varmaankaan enää pystytä muuria Venäjän intelligenssin ja Venäjän proletariaatin välille, ei ainakaan ennen elementaaristen ihmisoikeuksien toteuttamista”.

Ensinnäkin, tuo on *Bebelin parjausta*, puhtaasti novojevremjalaista parjausta. Bebel vetää aina ja ehdottomasti „demarkaatiolinjan” porvarillisen ja proletaarisen demokratismen välille; hra Jollos ei voi olla tietämättä sitä. Bebel erottaa mitä jyrkimmällä tavalla toisistaan porvarillisen intelligenssin ja sosialidemokraattisen intelligenssin. Kun venäläiselle lukijalle uskotellaan, että muka Bebel „kulttuurin” puolesta taistellessaan jättää edes jolloinkin varjoon toisaalta porvarillisen demokratian valheellisuuden ja petturuuden ja toisaalta työväenluokan sosialistiset päämäärät, niin se merkitsee mitä häikäilemättömintä valhetta Saksan vallankumouksellisen sosialidemokratian johtajaa kohtaan.

Toiseksi, Bebelin puheesta ei laisinkaan johdu sellaista, että hän suhtautuisi Venäjän vallankumoukseen toisin kuin Kautsky. Bebelin „edukseen erottautuminen” Kautskysta tässä suhteessa on hra Jollosin keksimä valhe, sillä hän on temmannut irti ja vääristellyt erään kohdan Bebelin puheesta vaieten hänen monista lausunnoistaan, jotka ovat täysin myönteisiä Venäjän vallankumouksen ja sen ratkaisevan voiton suhteen.

Kolmanneksi,— ja tämä on meidän kannaltamme „*Russkije Vedomostin*” asenteen mielenkiintoisin erikoisuus,— hra Jollos osoittaa edesottamuksellaan, että hän nimenomaan *pelkää* vallankumouksen ratkaisevaa voittoa Venäjällä. „Alituista vallankumousta” hra Jollos nimittää „alituiseksi anarkiaksi”. Kun sanotaan näin, niin se merkitsee, että vallankumousta nimitetään mellakaksi, kun sanotaan näin,

niin se merkitsee, että muututaan *vallankumouksen petturiksi*. Ja älkööt „Osvobozhdenijen” diplomaatit, jotka halukkaasti uskottelevat, ettei heillä muka ole vihollisia vasemmalta, puhuko meille sellaista, että tämä on „Russkije Vedomostin” satunnainen virhe. Se ei ole totta. Se on liberaalisen tilanherran ja liberaalisen tehtailijan mitä syvällisimpien tunteiden ja mitä tärkeimpien elinietujen ilmausta. Se on samaa kuin hra Vinogradovin fraasi, kun tämä kutsuu taisteluun sitä vastaan, ettei Venäjän vallankumous astuisi vuoden 1789 tielle. Se on samaa kuin hra Trubetskoin lakeijamaisuus tämän puhuessa tsaarille anti-patiastaan mellakkaa kohtaan. Tämä ei ole sattuma. Se on ainoa totuudenmukainen sanamuoto porvarillisten demokraattiemme lukemattomista häpeällisistä teoista, porvarillisten demokraattiemme, joita „alituinen anarkia” *väsyyttää*, jotka alkavat janota *rauhallisuutta ja järjestystä*, jotka ovat jo *väsyneet* „taistelemaan” (vaikka he eivät ole milloinkaan taistelleetkaan), jotka *loittonevat* vallankumouksesta jo yksistään nähdessään sen, että työläiset ja talonpojat todellakin nousevat todelliseen taisteluun haluten lyödä eikä ainoastaan olla lyötyinä. Porvaridemokraatit ovat valmiit sulkemaan toisen silmänsä Trepovien ruokottomuuksilta, aseettomien teurastukselta, heitä ei säikytä tämä, vaan toinen „anarkia”, jolloin vallassa ei tule olemaan Trepov eikä Petrunkevitch ja Roditshev, jolloin talonpoikais- ja työläiskapina *voittaa*. Juuri sen vuoksi porvaridemokraatit niin mielellään menevätkin Duumaan, että he näkevät siinä vallankumouksen kavaltamisen takeen, vallankumouksen — tuon kauhean „alituksen anarkian” — täydellisen voiton ehkäisemisen takeen.

Sen, että olemme osoittaneet oikein liberaalisen psykologian tämän merkityksen, vahvistaa „Novoje Vremja”. Nämä Trepovien kokeneet lakeijat huomasivat heti „Russkije Vedomostin” koko kataluuden ja kiiruhtivat hellästi syleilemään kanssaveljiään. Syyskuun 13 (26) päivän numerossa „Novoje Vremja” siteeraa myötätuntoisesti juuri tätä hra Jollosin valhetta Bebelin „edukseen erottautumisesta” Kautskysta huomauttaen omasta puolestaan:

„Näin muodoin meikäläisten radikaali-„absentistien” täytyy myös Bebel poistaa liittolaistensa joukosta”.

Aivan oikea johtopäätös. „Novoje Vremjan” ammattipetturit ovat arvostaneet oikein „Russkije Vedomostin”

„erehdyksen” olemuksen ja ajatuksen. Eikä siinä kaikki. Politiikkaa ymmärtävä „Novoje Vremja” teki heti johtopäätöksen *Duuman suhteen*. Vaikka hra Jollos ei sanonut sanaakaan Bebelin näkökannasta boikotin suhteen, niin „Novoje Vremja” haukkui „absentisteiksi” nimenomaan boikotin kannattajia. „Novoje Vremja” täydensi Bebelin parhaamista „radikaalien” parhaamisella esittäen kuitenkin sen aivan oikean ajatuksen, että juuri vallankumouksen täydellisen voiton aate, keskeytymättömän vallankumouksen aate ohjaa „radikaali-absentistien” taktiikkaa, kun taas Duumaan meneviä liberaaleja ohjaa „alituksen anarkian” pelko. „Novoje Vremja” on oikeassa. Trepovin lakeijalla oli kaikki perusteet ottaa hra Jollos kiinni teosta ja sanoa hänelle: ellet halua „alituista anarkiaa”, niin olet siis minun liittolaiseni, eikä mikään demokraattinen kaunopuheisuus saa minua luopumaan vakaumuksestani. Riitamme on pientä perheriitaa, mutta „doktrinäärejä” vastaan, „alituksen anarkian” kannattajia vastaan me olemme yhdessä!

Eiköhän „Iskra” edes nyt ymmärrä, että kun se syytti boikotin kannattajia pidättyväisyydestä, s.o. *absentismista*, niin se puhui „Novoje Vremjan” hengessä? Eiköhän se ymmärrä, että tämä sen tunnusten yhteensattuminen „Novoje Vremjan” tunnusten kanssa on todisteena jostain karkeasta vilpillisyydestä sen asenteessa?

Kylläinen eurooppalainen porvaristo ylistelee valtaa janoavaa venäläistä porvaristoa tämän maltillisuudesta. Trepovin lakeijat ylistelevät „Russkije Vedomostin” hra Jollosia „alituksen anarkian” aatteen moittimisesta. Novojevremjalaiset ja uusiskralaiset nauravat „absentismille”...